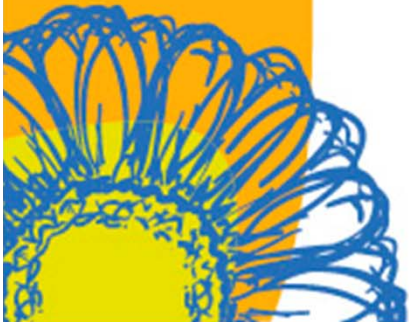

Thema 2

Verzorging

Les 7: Exterieur en paspoort

Doelen

Aan het eind van de les kun je:

- vertellen wat het exterieur van een paard is.
- verschillende onderdelen van het exterieur benoemen.
- verschillende onderdelen van het exterieur aanwijzen.
- een normale beenstand beschrijven.
- diverse beenstanden benoemen.
- het belang van een goede beenstand beschrijven.
- uitleggen wat een paardenpaspoort en het belang ervan is.
- uitleggen weet wat chippen is.
- uitleggen wat het verband is tussen chippen en het paardenpaspoort.

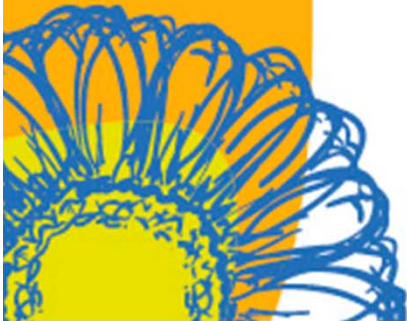

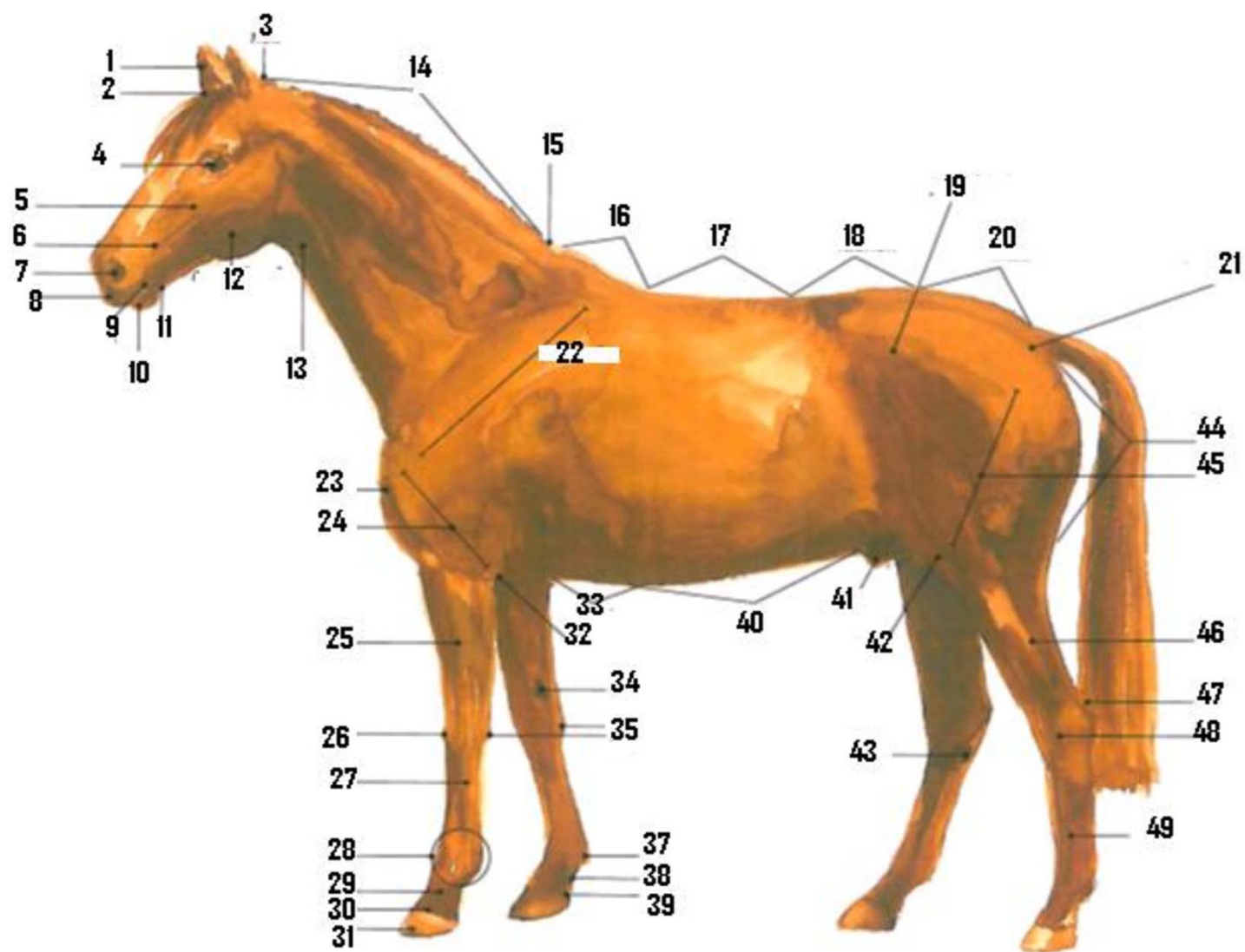
Oriëntatie

Wat is het exterieur van een paard?

Het is de buitenkant van het paardenlichaam.

Ken jij alle onderdelen?

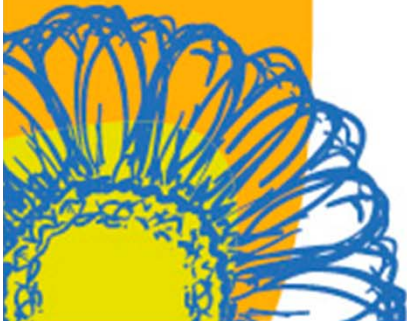

Exterieur

Het is belangrijk dat je alle onderdelen van het paardenlichaam goed kent zodat er geen spraakverwarring kan optreden!

Leer de onderdelen van het paardenlichaam dus uit je hoofd.

Beenstanden

Beenstanden zijn van invloed op:

- Ruimte van de beweging
- Gemak van de beweging
- Soepelheid
- Uithoudingsvermogen
- Snelheid

Het is dus van groot belang dat je wanneer je een paard gaat kopen, je goed op de beenstanden let.

Beenstanden

Beoordelen van de beenstanden:

- Van voren
- Van zijkant
- Van achteren

Belangrijk:

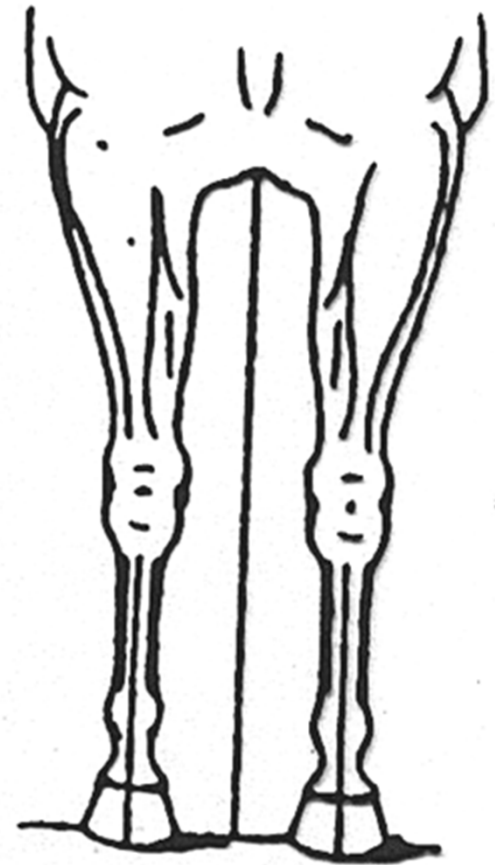
- Het paard moet vierkant staan
(Vierkant wil zeggen dat de hoeven van de beide voor- en achterbenen naast elkaar staan.)
- Een harde vlakke ondergrond is gewenst

Stand voorbenen: normaal

Beide benen dienen over de gehele lengte evenwijdig te lopen.

De afstand tussen de hoeven dient één hoefbreedte te zijn.

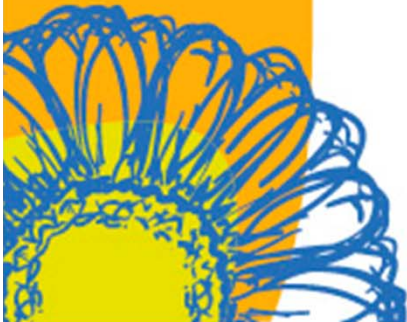
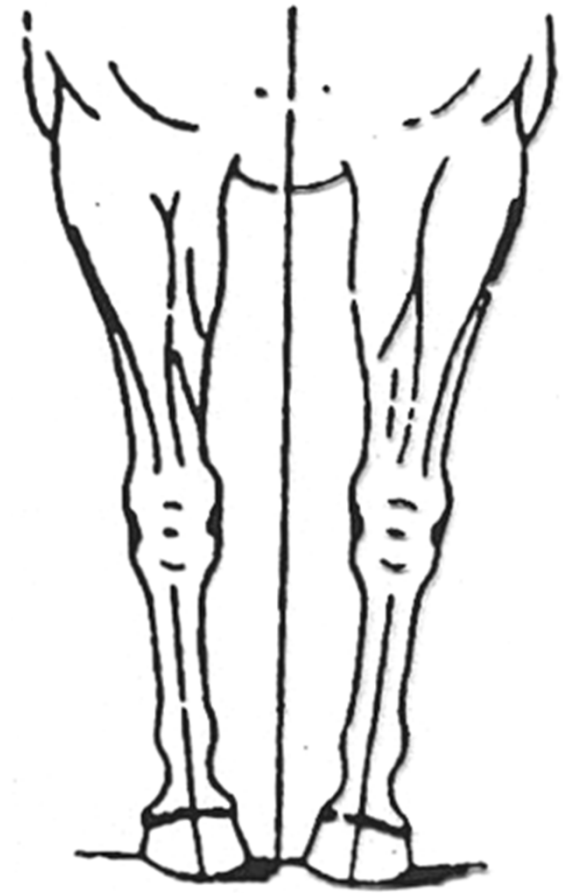

Stand voorbenen: bodemnauw

De afstand tussen de hoeven is te klein.

Kan het gevolg zijn van een te brede borst.

Kan strijken tot gevolg hebben.

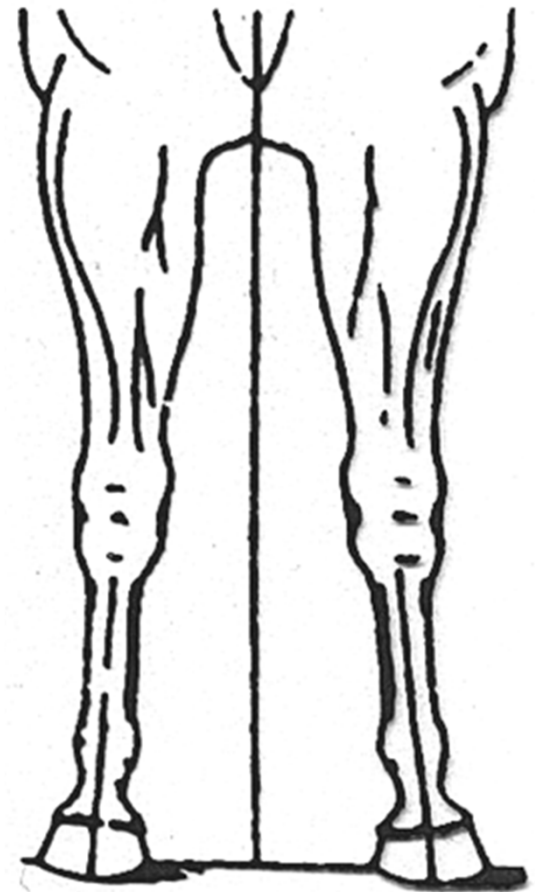

Stand voorbenen: bodemwijd

De afstand tussen de hoeven is te groot.

Komt voor bij paarden met een smalle borst.

Geeft neiging tot waggelende gang.

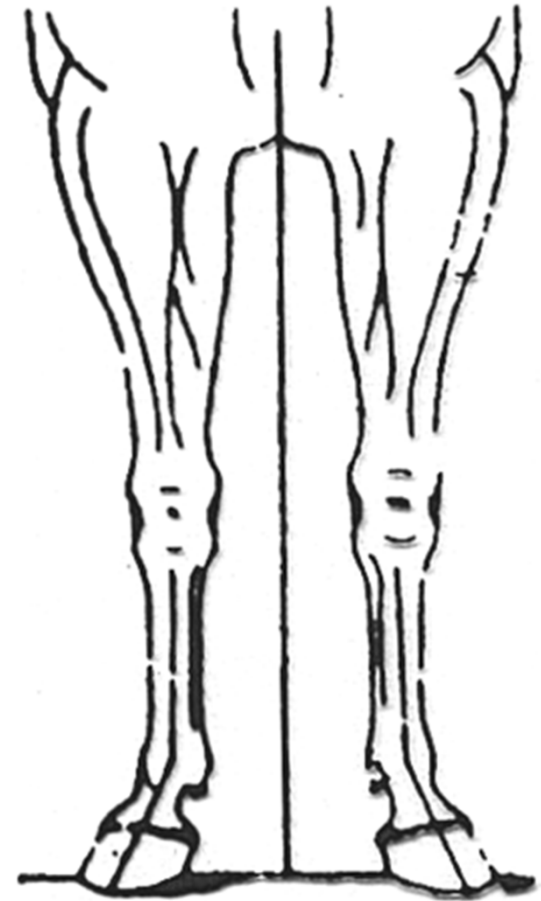
Stand voorbenen: Frans

De beide onderbenen lopen uiteen naar buiten.

Binnenste hoefhelft is het meest belast.

Meestal een scheppende beweging

Vaak strijken deze paarden zich aan binnenkant voorknie, pijp, kogel, of hoefrand.

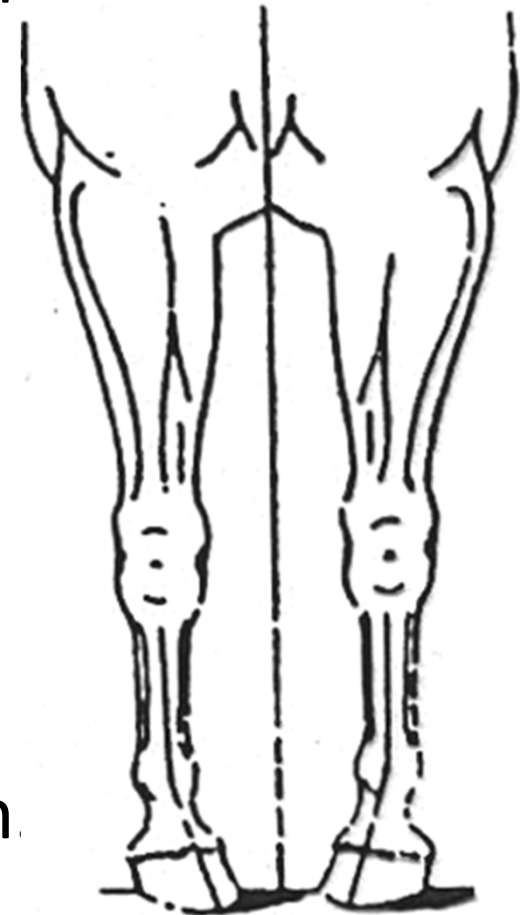
Stand voorbenen: Toontredend

De beide onderbenen lopen beneder naar elkaar.

Buitenste hoefhelft is het meest belast (steiler)

Meestal een maaiende beweging.

Optillen en binnenwaarts neerzetten

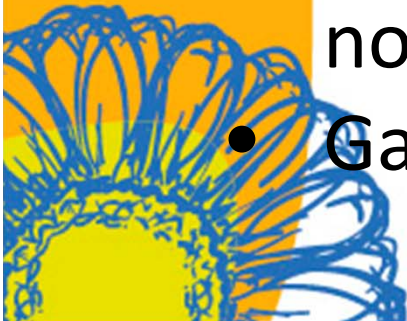
Stand voorbenen

O-BENIGE STAND

- Afstand tussen voorknieën is ruimer dan normaal
- Gaat meestal gepaard met toontreder stand

X-BENIGE STAND

- Afstand tussen voorknieën is kleiner dan normaal
- Gaat meestal gepaard met Franse stand

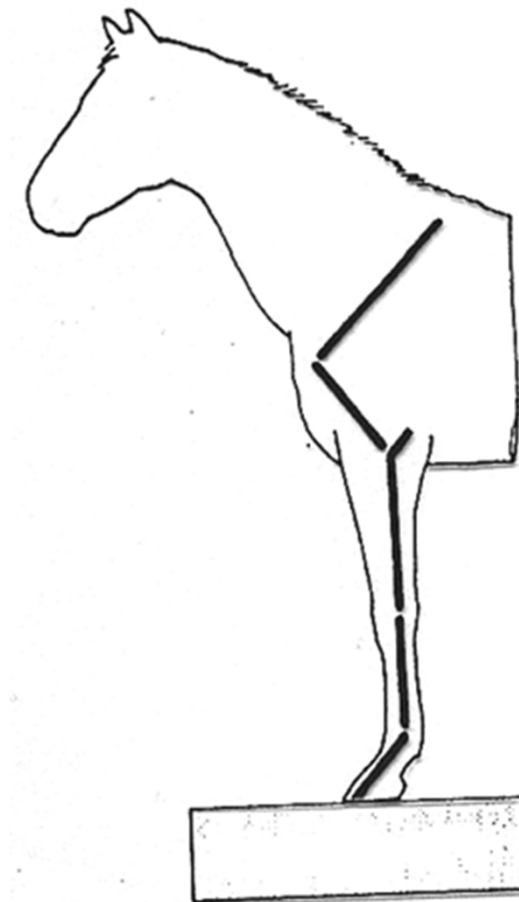

Stand voorbenen: normaal

Het been staat loodrecht onder het lichaam.

Onderarm, voorknie en pijp moeten loodrecht in elkaars verlengde liggen.

De voetas moet een denkbeeldige hoek met de grond maken van 45°-50°

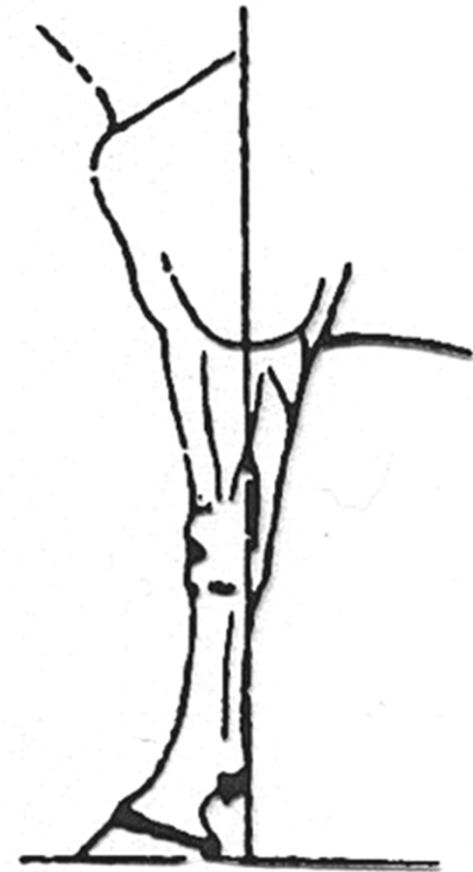

Stand voorbenen: gestrekt

Het been staat iets naar voren gericht.

Hierdoor belasting van de ondervoet, vooral in het achterste gedeelte.

- Verhoogde slijtage.
- Minder ruime en vlotte gang.
- Oorzaak: ziekte, vermoeidheid, slijtage.

Stand voorbenen: onderstandig

Voorbenen staan schuin naar achteren.

Gaat vaak samen met een steile schouder.

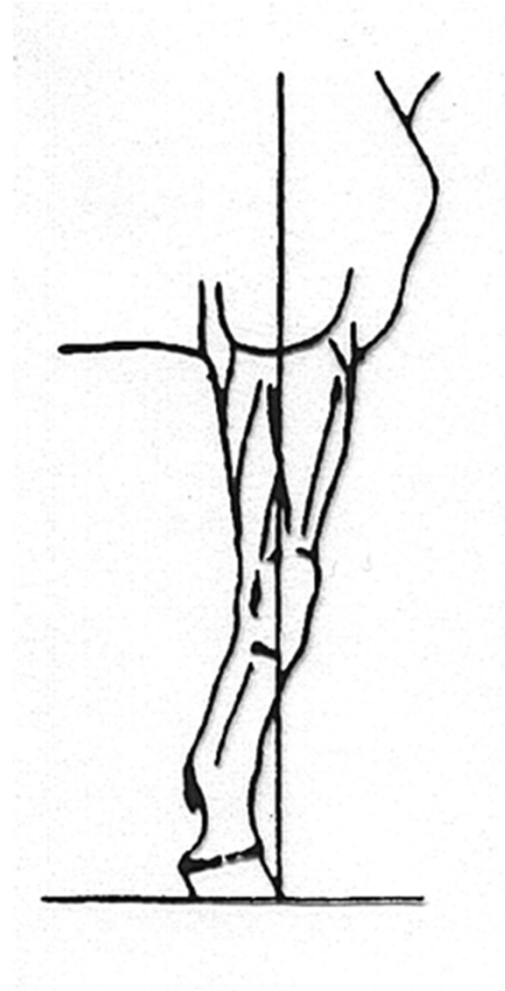
Schouderblad moet met bovenarm een hoek van 90° vormen. Door deze beenstand heeft een paard een minder ruime gang.

Stand voorbenen: bokbenig

De knieën staan (iets) naar voren

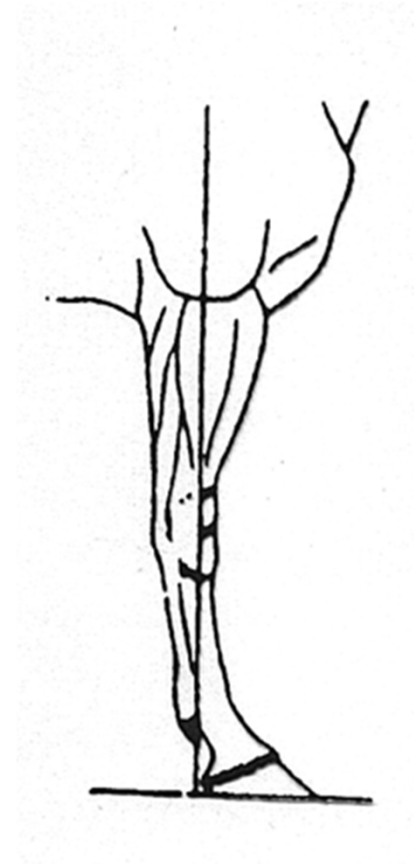
- Soms bij oude versleten paarden.
- Kan ook aangeboren zijn.
- Komt veel bij veulens voor en wijst dan op een sterke groei.
- Kan aanleiding geven tot struikelen.

Stand voorbenen: Hol

Een holle kniestand.

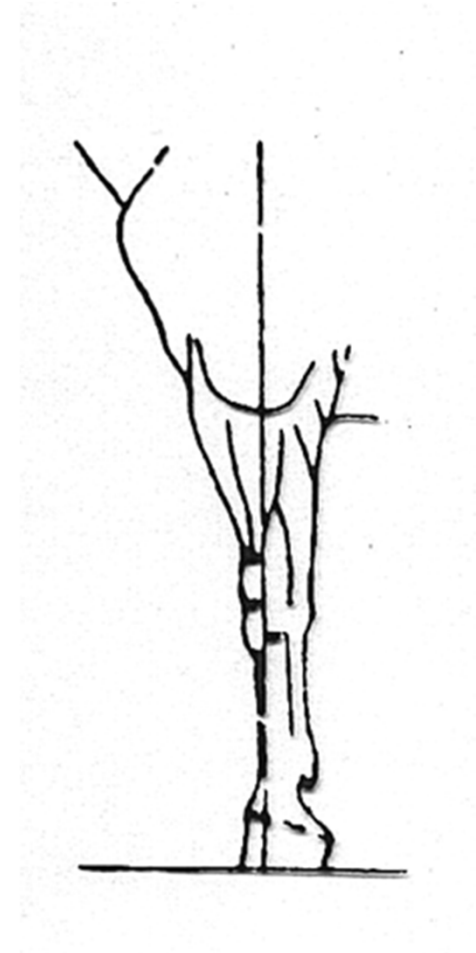
- Veel slijtage op de achterste deel van het voorkniegewricht.
- Abnormale belasting van strek- en buigpezen.

Stand voorbenen: Steil

De hoek van de voetas-bodem is groter dan 45° .

- Onvoldoende schokdemping in de beweging.
- Soms knikt de kogel door naar voren: men noemt dit overkoot.
- Vaak een korte koot.

Stand voorbenen: week gekoot

De hoek van de voetas-bodem is kleiner dan 45° .

- Geeft grote soepelheid.
- Vervroegde slijtage aan pezen en banden.
- Vaak een lange koot.

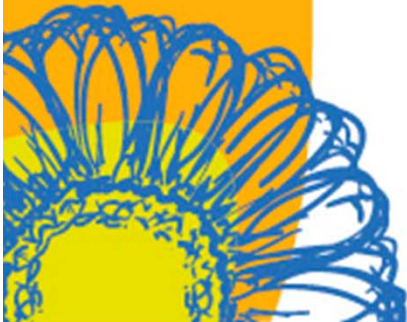
Stand voorbenen: Beervoetig

- Bij een extreem weke kootstand is het verloop van de voetas naar voren gebroken.
- Koot kan bijna horizontaal doorzakken.
- Voor geen enkel werk geschikt.

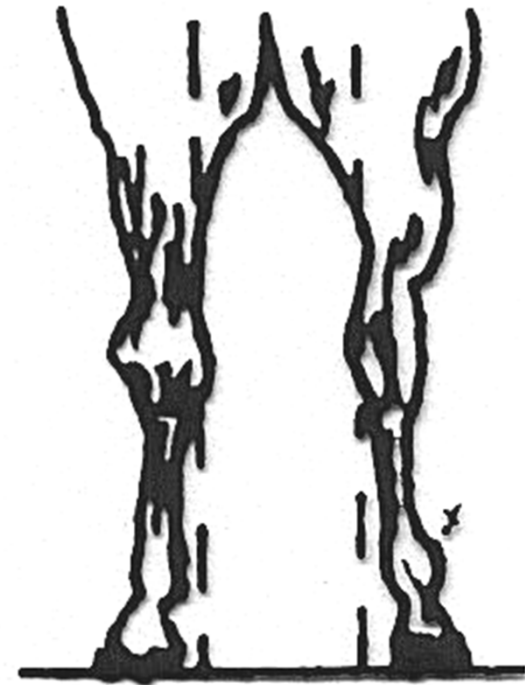
Stand voorbenen: Overkoot

- Overdreven steile stand
- Tijdens het lopen knikken de kogels naar voren
- Stugge, korte gangen

Stand achterbenen: Bodemwijd

- Beide achterbenen staan buiten de loodlijn.
- De afstand tussen de hoeven is groter dan een hoefbreedte.
- Kan voorkomen bij paarden met een breed kruis.
- Geeft neiging tot een waggelende gang.
- Het wijst op een minder sterke achterhand.

Stand achterbenen: bodemnauw

- Beide achterbenen staan binnen de loodlijn.
- De afstand tussen de hoeven is kleiner dan een hoefbreedte.
- Kan strijken tot gevolg hebben.

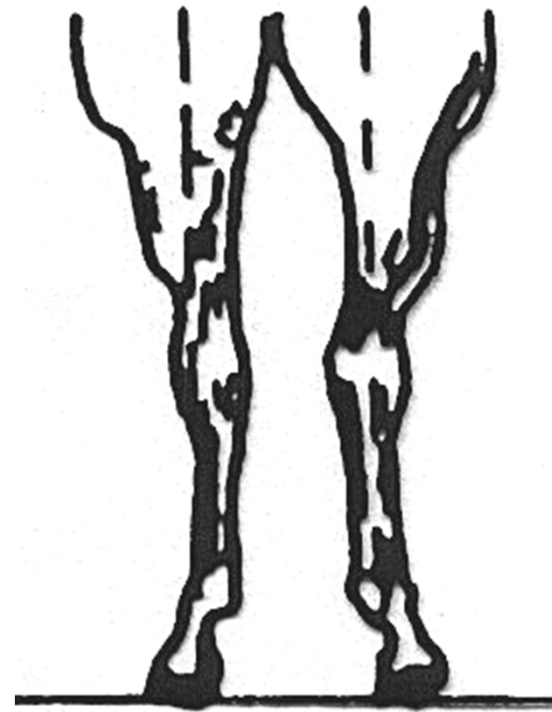
Stand achterbenen: Wijd in de hielen

- De spronggewrichten vallen buiten de loodlijn.
- Gaat samen met toontredend.
- Het wijst op een minder sterke achterhand
- In beweging “biljarderen” (=draaien) de hakken.
- Voet en been worden bij het neerzetten gedraaid.
- Sterke slijtage van de gewrichten en de ijsers.
- Wordt als zeer ongunstig beschouwd.

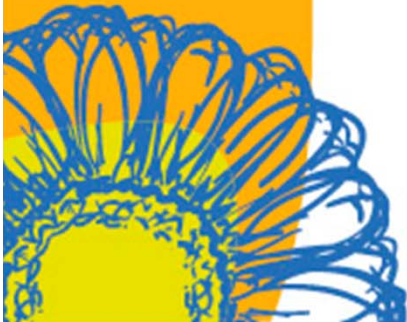
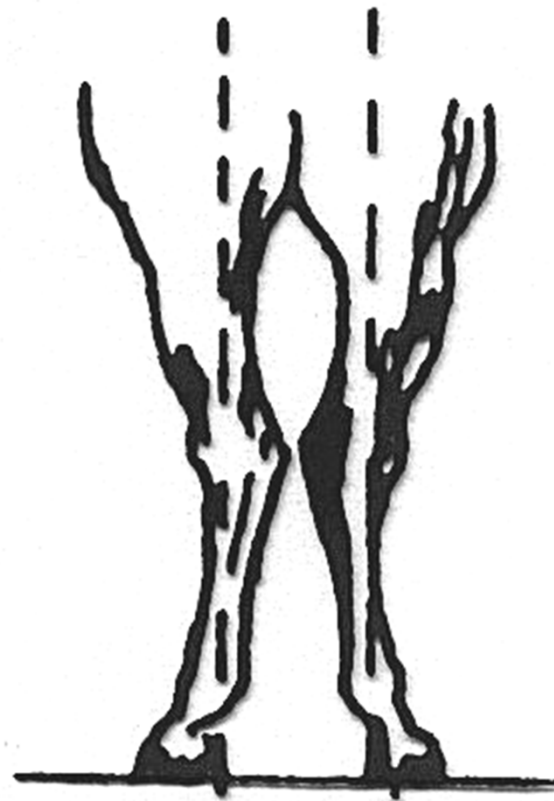
Stand achterbenen: Nauw in de hielen

- Alleen de spronggewrichten vallen binnen de loodlijn.
- Kan samen gaan met de Franse stand.

Stand achterbenen: Koehakkig

- De spronggewrichten vallen binnen de loodlijn.
- De hakken raken elkaar bijna.
- Gaat vaak samen met de Franse stand.

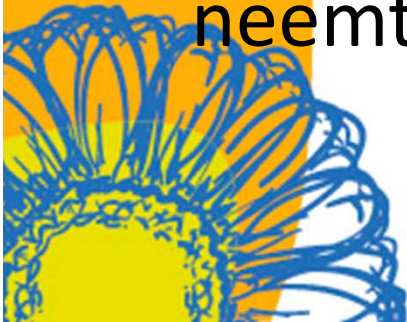
Stand achterbenen: Correct

- Langs de zitbeenknobbel en de hiel kan een loodrechte lijn worden getrokken
- Het pijpbeen loopt recht evenredig langs de loodlijn.

Stand achterbenen: gestrekt

- De benen zijn ten opzichte van de loodlijn achter het lichaam geplaatst
- De stuwende kracht van de achterhand neemt af

Stand achterbenen: Onderstandig

- Het been is ten opzichte van de loodlijn naar voren geplaatst
- De achterbenen staan te veel onder de romp
- Minder vlotte beweging
- Kan “klappen in de ijzers” of balbetrapping tot gevolg hebben

Stand achterbenen: sabelbenig

- Onderbeen vanaf het spronggewricht naar voren onder het lichaam geplaatst
- De hoek van het spronggewricht is te klein
- De schenkel is te lang
- Geeft slijtage aan het spronggewricht
- Kan aanleiding zijn voor vorming van hazehak of spat

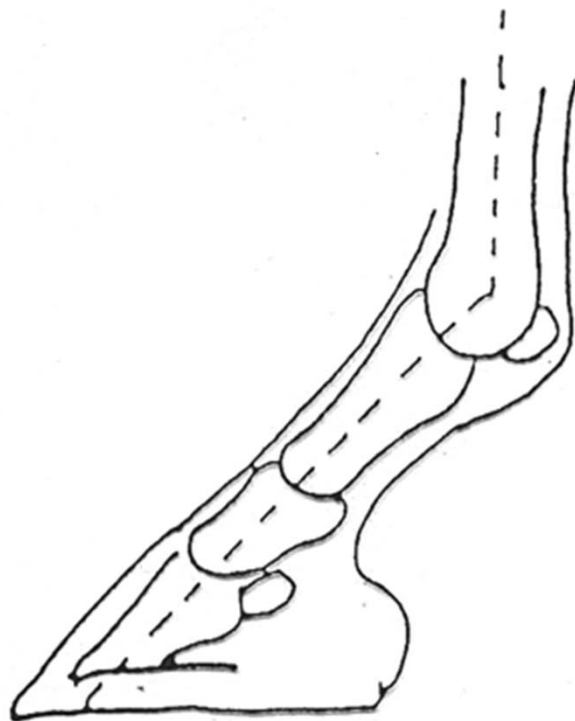

Stand achterbenen: stijl

- Het pijpbeen loopt bijna in het verlengde van de schenkel
- De hoek van het spronggewricht is te groot
- Vaak een grotere hoek in het kniegewricht
- Stugge gang
- Risico voor het ontstaan van spat

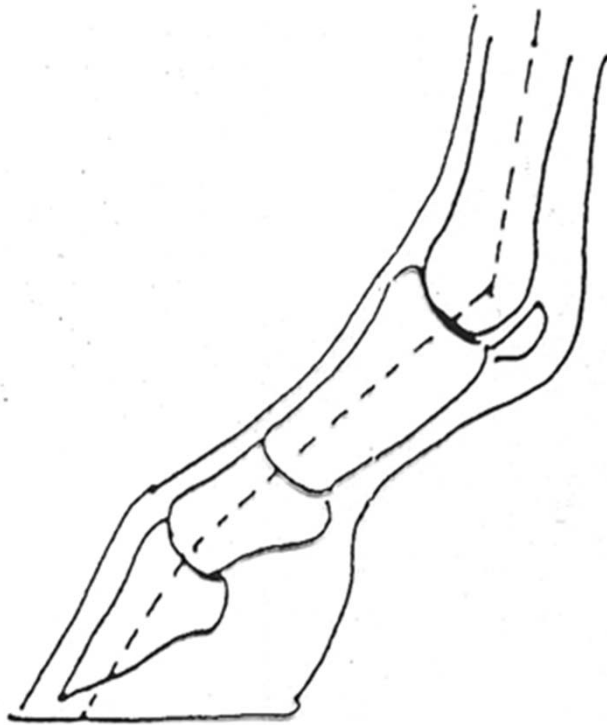
De voetas: correct

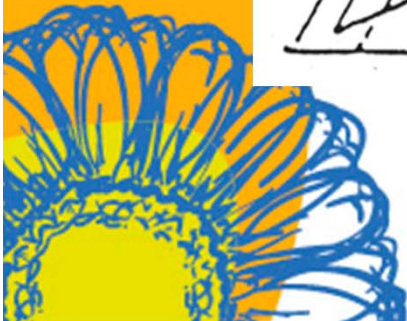
- De hoek met de bodem is 45° (voorbeen) of 55° (achterbeen)
- Er loopt een rechte lijn door het kootbeen, kroonbeen, hofbeen

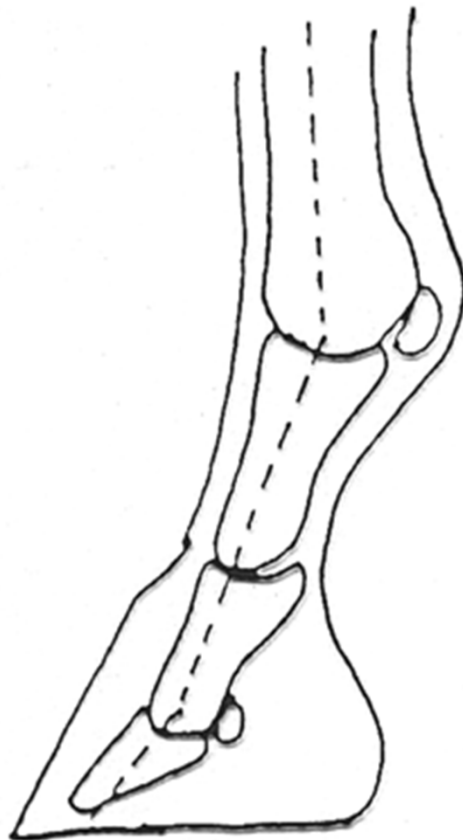
Voetas: naar voren gebroken

- De lijn van de voetas is naar voren gebroken
- Wordt ook wel **bokhoef** genoemd
- De verzenen zijn bijna even hoog als de toon

Voetas: naar achteren gebroken

- De lijn van de voetas is naar achteren gebroken
- Gaat ook wel samen met lage of ondergeschoven verzenen

Paspoort en chippen

Inhoud paspoort

- Inhoud:
- Naam, geboortedatum, fokker etc.
- Stockmaat (pony's)
- Inentingen
- Medische behandelingen

Inhoud paspoort

Registratienummer

- nummer waaronder het dier geregistreerd is bij het uitgevende
- stamboek (ook bekend als stamboeknummer of levensnummer)

Transpondernummer

- Chipnummer

Afstamming

- De stamboom van het dier (indien de ouders bekend zijn)

Aftekeningen

- Om het paard te kunnen identificeren worden de aftekeningen
- geschetst + beschreven

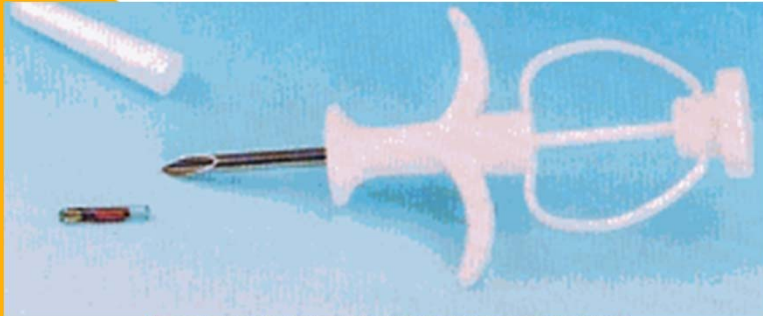

Nut paspoort

- Naast identificatie is het paspoort bedoeld ter bescherming van de volksgezondheid.
- De dierenarts moet in het paspoort op het medische inlegvel alle vaccinaties en bepaalde diergeneesmiddelen noteren
- Dit hoeft niet als in het paspoort staat dat het paard niet bestemd is voor de slacht.

Chippen

- Met een dikke holle naald wordt de chip ingebracht.
- Voor inbrengen wordt er een klein stukje op de hals kaalgeschoren en ontsmet.
- Als de chip is ingebracht kan deze met behulp van een chipreader worden afgelezen
- Op de reader verschijnt een nummer dat correspondeert met het chipnummer in het bijbehorende paspoort

Evaluatie

Aan het eind van de les kun je:

- vertellen wat het exterieur van een paard is.
- verschillende onderdelen van het exterieur benoemen.
- verschillende onderdelen van het exterieur aanwijzen.
- een normale beenstand beschrijven.
- diverse beenstanden benoemen.
- het belang van een goede beenstand beschrijven.
- uitleggen wat een paardenpaspoort en het belang ervan is.
- uitleggen weet wat chippen is.
- uitleggen wat het verband is tussen chippen en het paardenpaspoort.

Bronnen

- Mellema, T. & Mellema, I. (2011) *Hoe loopt uw paard eigenlijk; Op goede voet*. Hoefslag nummer 17
- Teekens, M. (2008) *Correcte voorbenen*. Phryso nummer 12
- Karlas, K. (2009) *Het rechterrijtje op het scoreformulier*. In De Strengen nummer 6
- <http://www.nl-paardenpaspoort.nl>

